

EUROPE DIRECT
Poprad

str. 3

**EÚ PRIJALA PRVÝ AKČNÝ PLÁN
PRE MLÁDEŽ S CIEĽOM POSILNIŤ
SPOLUPRÁCU MEDZI MLADÝMI
ĽUĎMI NA CELOM SVETE**

str. 4

EUROBAROMETER

EURÓPSKI OBČANIA PODPORUJÚ
SPRAVODLIVÚ ZELENÚ TRANSFORMÁCIU

EUROSPRAVODAJ

Elektronický mesačník centra Europe Direct Poprad | Október 2022

KOMISIA SCHVÁLILA SLOVENSKÉ SCHÉMY POMOCI VO VÝŠKE 1,1 MLD. EUR

**BUDÚ SLUŽIŤ AKO POMOC PRE PODNIKY ZO SYSTÉMU EÚ NA OBCHODOVANIE S EMISIAMI NA DEKARBONIZÁCIU ICH
VÝROBNÝCH PROCESOV A ZLEPŠENIE ENERGETICKEJ ÚČINNOSTI**

Európska komisia schválila podľa pravidiel štátnej pomoci platných v EÚ dve slovenské schémy pomoci v celkovom objeme vyše 1,1 mld. eur ako pomoc pre podniky zo systému EÚ na obchodovanie s emisiami (ETS) na dekarbonizáciu ich výrobných procesov a zlepšenie energetickej účinnosti. Obe schémy budú sprístupnené čiastočne v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a sčasti cez modernizačný fond EÚ. Toto opatrenie má prispieť k dosiahnutiu cieľov Európskej zelenej dohody, pomôcť so znížením závislosti od dovážaných ruských fosílnych palív a zároveň urýchliť zelenú transformáciu podľa plánu REPowerEU.

Cieľom oboch schém je pomôcť niektorým priemyselným odvetviam znížiť emisie oxidu uhličitého (ďalej len „CO2“) vo výrobných procesoch a zároveň realizovať opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti priemyselných zariadení. Opatrenia podporované v rámci schém siahajú od projektov

elektrifikácie až po inštaláciu technológií na rekuperáciu priemyselného odpadového tepla. Očakáva sa, že vďaka obom schémam sa predíde uvoľneniu 5,233 mil. ton CO2 ročne. To je viac ako 12 % z cieľa Slovenska do roku 2030 (t. j. zníženie o 40 miliónov ton ekvivalentu CO2 v porovnaní s rokom 1990).

KULTÚRA HÝBE EURÓPOU

NAJVÄČŠÍ PROGRAM MOBILITY EÚ POSKYTUJE NOVÉ PRÍLEŽITOSTI PRE UMELCOV A PROFESIONÁLOV V OBLASTI KULTÚRY

Komisia otvorila program Kultúra hýbe Európou, novú stálu schému mobility pre umelcov a profesionálov v oblasti kultúry, ako aj prvú výzvu na individuálnu mobilitu počas podujatia na vysokej úrovni v Bruseli v Belgicku. Program Kultúra hýbe Európou využíva celkový rozpočet 21 miliónov eur v rámci programu Kreatívna Európa na trojročné obdobie (2022 – 2025), sa stáva najväčšou európskou schémou mobility pre umelcov a pracovníkov v oblasti kultúry. V mene Komisie

bude program vykonávaný Goetheho inštitútom a pozostáva z dvoch opatrení: mobilita jednotlivcov a pobyty. Prostredníctvom grantov na mobilitu ponúkne približne 7000 umelcom a pracovníkom v oblasti kultúry príležitosť vycestovať do zahraničia, v EÚ aj mimo nej, na profesijný rozvoj alebo medzinárodnú spoluprácu, na účasť na umeleckých pobytoch alebo na prijímanie umelcov a profesionálov v oblasti kultúry. Opatrenie týkajúce sa pobytov začne začiatkom roka 2023.

SOLIDARITA S UKRAJINOU

NOVÝ SÚBOR OPATRENÍ NA PODPORU PRÍJEMCOV DOČASNEJ OCHRANY

Komisia oznámila súbor opatrení na ďalšiu podporu tých, ktorí utekajú pred nevyprovokovanou ruskou agresiou. Nový online nástroj na hľadanie zamestnania, ktorý bol dnes spustený, pomôže ľuďom, ktorí utekajú pred ruskou inváziou na Ukrajinu, úspešne

si nájsť prácu v Európskej únii. Po registrácii v pilotnej iniciatíve EU Talent Pool môžu osoby pod dočasnou ochranou nahráť svoje životopisy, aby ich profily boli k dispozícii viac ako 4000 zamestnávateľom, vnútroštátnym verejným službám zamestnanosti

a súkromným agentúram zamestnanosti. Zabezpečenie rýchlejšej a účinnej integrácie do trhu práce je dôležité pre hostiteľské komunity, ako aj pre tých, ktorí utekajú pred vojnou, aby obnovili svoj život.

EÚ PRIJALA PRVÝ AKČNÝ PLÁN PRE MLÁDEŽ S CIEĽOM POSILNIŤ SPOLUPRÁCU MEDZI MLADÝMI ĽUĎMI NA CELOM SVETE

Komisia a vysoký predstaviteľ 4. októbra 2022 prijali akčný plán pre mládež v rámci vonkajšej činnosti Európskej únie na roky 2022 – 2027. Ide o vôbec prvý politický rámec pre strategické partnerstvo s mladými ľuďmi na celom svete, ktorého cieľom je vybudovať odolnejšiu, inkluzívnejšiu a udržateľnejšiu budúcnosť. Tento plán pomôže splniť medzinárodné záväzky, ako je Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj Organizácie Spojených národov a Parížska dohoda o zmene klímy, a to posilnením zmysluplnej účasti mladých ľudí a ich postavenia v rámci politik vonkajšej činnosti EÚ. Akčný plán pre mládež je súčasťou úsilia inštitúcií EÚ vyvinutého v rámci Európskeho roka mládeže 2022 a jeho medzinárodného rozmeru.

Akčný plán pre mládež v rámci vonkajšej činnosti EÚ spočíva na troch pilieroch činnosti, ktoré pomôžu formovať partnerstvo EÚ s mladými ľuďmi v partnerských krajinách:

1. Partnerstvo s cieľom zapájať: posilnenie hlasu mladých ľudí pri tvorbe politiky a rozhodovaní.
2. Partnerstvo s cieľom posilňovať postavenie: bojovať proti nerovnostiam a poskytovať mladým ľuďom zručnosti a nástroje, ktoré potrebujú na to, aby mohli prosperovať.
3. Partnerstvo s cieľom prepájať: podpora príležitostí pre mladých ľudí na nadväzovanie kontaktov a výmenu názorov s ich rovesníkmi na celom svete.

Akčný plán pre mládež v rámci vonkajšej činnosti EÚ posilní prebiehajúce iniciatívy a v jeho

kontexte sa spustia nové kľúčové iniciatívy zamerané na mladých ľudí na celom svete vrátane týchto iniciatív:

- Iniciatíva Mládež a ženy v demokracii, na ktorú bolo vyčlenených 40 miliónov eur, umocní hlas a vedúce postavenie mladých ľudí, aktivistov z radov mládeže a mládežníckych organizácií na celom svete posilnením ich práv, postavenia a účasti na verejných a politických záležitostiach.
- Fond na posilnenie postavenia mládeže je novou pilotnou iniciatívou s rozpočtom 10 miliónov eur, z ktorej sa bude poskytovať priama finančná podpora iniciatívam realizovaným pod vedením mladých ľudí v partnerských krajinách a zameraným na plnenie cieľov udržateľného rozvoja na miestnej úrovni, najmä v oblasti životného prostredia a zmeny klímy

a začlenenia zraniteľných a marginalizovaných mladých ľudí.

- Africko-európska akadémia mládeže poskytne finančnú podporu vo výške 50 miliónov EUR na formálne a neformálne vzdelávacie príležitosti a výmeny pre mladých ľudí, ktorí chcú zlepšiť svoje vodcovské schopnosti a vytvoriť siete tvorcov zmien v Afrike.

KOMISIA SCHVÁLILA NOVÉ CHRÁNENÉ ZEMEPISNÉ OZNAČENIE ZO SLOVENSKA „BARDEJOVSKÝ MED/MED Z BARDEJOVA“

Komisia v piatok 30. septembra 2022 schválila nové chránené označenie pôvodu (CHOP) pre produkt zo Slovenska - „Bardejovský med/Med z Bardejova“, ktorý sa vyrába v horskej oblasti Čergov. Med sa vyrába v oblasti pokrytej zmiešanými lesmi, ktoré pozostávajú najmä z buka, jedlí, smrekov a líp. V tejto oblasti sa darí včele medonosnej, ktorá sa prispôbila miestnym klimatickým podmienkam a zberu medovice. Včely vyrábajú „Bardejovský Med/Med z Bardejova“ v stabilných úloch vo včelíne alebo v kočovných úloch. Včelári zbierajú med tradičným remeselným spôsobom, ktorý je úzko spätý s touto oblasťou.

Zručnosti miestnych včelárov súvisia s výberom miesta na umiestnenie včelínov, spôsobom získavania medu, jeho vytáčaním a zásadami skladovania a stáčania medu. Špecifickosť „Bardejovského medu/Medu z Bardejova“ spočíva najmä v tom, že lipový aj medovicový med obsahuje jedľovú medovicu, ktorá ovplyvňuje ich farbu od tmavohnedej až po čiernu a jej zloženie im dodáva veľmi príjemnú chuť. Tento nový názov sa doplní do zoznamu 1593 chránených poľnohospodárskych produktov. Zoznam všetkých chránených zemepisných označení sa nachádza v databáze eAmbrosia.

EUROBAROMETER

EURÓPSKI OBČANIA PODPORUJÚ SPRAVODLIVÚ ZELENÚ TRANSFORMÁCIU

Európska komisia uverejnila osobitný prieskum Eurobarometra o vnímaní spravodlivosti zelenej transformácie. Prieskum bol uskutočnený v období od mája do júna 2022. Takmer deväť z desiatich Európanov (88 %) podporuje zelenú transformáciu, pri ktorej sa na nikoho nezabudne. V súčasnosti je však len 46 % Európanov presvedčených, že do roku 2050 budú udržateľné zdroje energie, výrobky a služby cenovo dostupné pre všetkých vrátane chudobnejších ľudí. V súvislosti so zelenou transformáciou sa v tomto prieskume Eurobarometra opisuje,

čo môžu občania urobiť, objasňuje sa rozvoj pracovných príležitostí, hodnotí sa výkonnosť EÚ a vládnych orgánov pri zabezpečovaní spravodlivej transformácie a diskutuje sa o stanoviskách k rôznym možnostiam politiky. Konkrétne polovica Európanov (50 %) súhlasí s tým, že EÚ robí dostatočné kroky na zabezpečenie spravodlivej zelenej transformácie, 50 % to uvádza aj o svojich regionálnych, mestských alebo miestnych verejných orgánoch, 47 % o svojej národnej vláde a 43 % súhlasí s tým, že podnikový sektor robí dosť. 77 % Európanov

vníma osobnú zodpovednosť konať s cieľom obmedziť klimatickú zmenu a viac ako polovica (53 %) je presvedčená, že by mohli využívať menej energie ako v súčasnosti. Viac ako polovica (57 %) Európanov si myslí, že politiky v oblasti klímy vytvoria viac nových pracovných miest, než odstránia, a 61 % si myslí, že tieto pracovné miesta budú kvalitné.

EUROSPRAVODAJ – Elektronický mesačník Informačného centra Europe Direct Poprad.

Vydavateľ: Informačné centrum Europe Direct Poprad. Adresa: Hviezdoslavova 24, 058 01 Poprad.

Texty článkov: Európska únia, EURACTIV. Spolufinancované z rozpočtu EÚ.

Pre použitie obrázka uvedeného v tomto dokumente je potrebné kontaktovať autora obrázka.

© EDIC Poprad, EÚ, 2022

Ďakujeme Vám za čas, ktorý Ste venovali čítaniu Eurospravodaja, veríme, že Vás zaujal.

Vaše pripomienky, návrhy a otázky uvítame na europedirect@europedirectpp.eu.